

TIZENHAT ÓRA EMLÉKEIBŐL

(Édesanyámnak)

1.

Az urnában maroknyi hamu,
kis keserű füst a levegőben,
kigyózó vonalú
fájdalom libeg bennem,
nem bír elszállni belőlem.
Az órák körbepörögve
belém csavaroznak örökre,
Virulsz hatéves sebben.

2.

Mint kiszabott pályán a bolygó, mint egy külön világ
suhant a fénylő lift a szűk akna-űrön át
a folyosók zenétlen szférái s a sivár fal
homályos gyűrűi közt két gyanútlan utasával —
vagy tán már egygyéváltak az évek prése alatt,
s hazudott a tehetetlen, merev-közegű anyag?
Otödik emelet. Zökken és megáll a felvonó —
s az egyik világ kisiklott oly félreforduló
torz és valószínűtlen síkok pályáira,
ahol a másik mitse tehet már, ahol már nincs logika.

3.

Mellékes, de azért el kell mondanom ezt is:
társbérlnök lábánál fogta, én a hóna alatt,
a súlyos test behorpadt, mint a nagy U betű,
és az arca fej hátrabillent, azt hittem, leszakad,
s mikor az új, zöld ágyra helyeztük, anyám újságot tett a cipője alá.

4.

Mozgása rideg-merev volt, nézése kopogott
a tárgyakon, pedig mellette puhának tűntek,
kezemet lerázta magáról, mint valami botot,
minden eleven élet, érintés körötte bűn lett.

Csak ült az ágymenti széken ahogy folyónál ül az ember
meredek parton a delejes, örvénylő ár felett,
és nézte, nézte, nézte kiszakadó jeges szemmel
az oly meghitt, oly idegen sárgásfehér fejet.

(A kerek koponya egyszerre csupa szöglet,
a telt, puha arc csupa orom és horpadás,
külön életet élt a két fül, az ajkak zuga betöppedt,
áll, orr előredermedt, s az együttes varázs

*helyén a húnyt szemek kilobbant tűzhelye táján
alig ismerték már egymást a szervek, a csontok, a bőr.)
Mit láttál búcsúzóul? Micsoda múltak homályán
menekült át hozzád arca az enyészet elől?*

5.

*Csak egyetlen kicsi könnyet,
és én cserébe
fájdalmam felét
feláldozom érte.*

*S mint árnyak az utcai lámpák,
alatt a göröngyös havon,
egymásba bonyolódott bennem
a gyász meg az aggodalom.*

6.

(Az árulás)

*A városra már rárogyott az éjszaka,
csontként recsegett talpunk alatt a fagy.
Bátyámmal kísértük haza
a lakásba, ahol tizenöt évig éltek együtt.*

*Leültünk az asztalhoz, betolakodtak a köznapi gondok,
Temetkezési Vállalat, hamvasztás, lakáskérdés,
közben egyikünk valami groteszket mondott,
már nem emlékszem rá, mit, de biztos, hogy szándéktalanul.*

*Es ekkor anyánk válla felett
villanásnyi időre mi, szégyentelenek,
cinkosan összemosolyogtunk.*

(Az éjszaka)

7.

*Csöpp fiunk szobájában
szőnyegre ágyazott
a feleségem.*

*Az ajtón túl a halott
fürdött a kitért ablakok
megőrző lehelletében.*

*Puha szavaidat,
ahogy a jövőbe vertél hidat,
csöndedet, könnyedet
ma is köszönöm, drágám,
s hogy könnyezhettem veled,
míg nem rontott a vágy rám:*

*a gyászt a fürtelembé,
a halált az öledbe
beleölni,*

*szánalomtól megolvadt
húsodba a csók vad
törét beledöfni,*

megsemmisülni a szégyen

*állati szédületében
azértis, csakazértis!
Meggyalázni a vágyat,
magamat, téged, apámat,
azértis, csakazértis!*

*Azután, hogy e bosszú
csábítása elhagyott,
reggelig forogtam ébren.
Az ajtón túl a halott
fürdött a kitért ablakok,
a Mindenség lehelletében.*

8.

A karórát le kéne venni róla,
nemsokára érte jönnek,
mért legyen övék az óra?

Háromszor fordultam meg
az ajtónál megrettenve.
Negyedszer beosontam,
s megálltam vele szembe:

„Édesapám!
A fiúk mindig apjukat szipolyozzák.
Most is lopni lopódtam hozzád.

Elloptam toll-fogó kezed —
most adom vissza: halott,
s a préda felett
csuklódón két lila folt.

Fejemet félrekaptam,
s lázongó ujjaimmal
az óraszíjon matattam.

Örök időkig tartott
Oda kellett újra nézni.
S láttam egy másra figyelő arcot.

Hunyt szemmel tűrte, ahogy ez már
holtaknál s apáknál szokás,
hogy jól sikerüljön
fiának a lopás.

9.

Két nagyhangú ember megtudakolta,
hogy ruhádat húzza-e le?
Mebolondított volna
kiszolgáltatott tested szégyene.

Otromba fateknőbe pakoltak
faarccal mint egy fababát.
Tülkölt a sofőr. Vártak a holtak,
mint régen egy kártyatársaság.

Indult az autó. Nem kiabáltam,
falba se vertem a fejem.
Mint bomba-találta ház, csak álltam
kiégetten és üresen.